

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P8_TA(2014)0049

Asociācijas nolīguma noslēgšana starp Eiropas Savienību un Moldovas Republiku

Eiropas Parlamenta 2014. gada 13. novembra nenormatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (09828/2014 – C8-0130/2014 – 2014/0083(NLE) – 2014/2817(INI))

(2016/C 285/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (09828/2014),
- ņemot vērā projektu Asociācijas nolīgumam starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (17903/2013),
- ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 217. pantu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu un 218. panta 8. punkta otro daļu un 218. panta 7. punktu (C8-0130/2014),
- ņemot vērā 2011. gada 15. septembra pagaidu rezolūciju ar Eiropas Parlamenta ieteikumiem Padomei, Komisijai un EĀDD par sarunām par Eiropas Savienības un Moldovas Republikas asociācijas nolīgumu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2014. gada 13. novembra normatīvo rezolūciju par lēmuma projektu ⁽²⁾,
- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par situāciju austrumu kaimiņreģionā un jo īpaši 2014. gada 12. marta rezolūciju par prioritāšu izvērtēšanu un noteikšanu ES attiecībām ar Austrumu partnerības valstīm ⁽³⁾ un 2014. gada 17. aprīļa rezolūciju par Krievijas īstenoto spiedienu uz Austrumu partnerības valstīm, jo īpaši — destabilizāciju Austrumukrainā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Savienības un Moldovas Republikas asociācijas programmu, kuru 2014. gada 26. jūnijā apstiprināja Sadarbības padome un kura aizstāja 2005. gada 22. februāra Eiropas kaimiņattiecību politikas rīcības plānu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 49. pantu,

⁽¹⁾ OV C 51 E, 22.2.2013., 108. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0050.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0229.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0457.

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

- ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta otro daļu,
- ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu un Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu (A8-0022/2014),
- A. tā kā dažu pēdējo gadu laikā, pateicoties Moldovas Republikas valdības politikajai apņēmībai, tā ir ievērojami attīstījusies, veicot reformas un stiprinot attiecības ar ES;
- B. tā kā Ukrainas patlabanējā krīze, Krimas nelikumīgā aneksija un Krievijas loma tajā ir uzskatāmas par nopietnu Eiropas drošības apdraudējumu un ir izmainījušas ģeopolitisko kārtību; tā kā šie faktori ietekmē arī ES un Moldovas Republikas attiecības;
- C. tā kā Austrumu partnerība ietvaros ir izveidots nozīmīgs attiecību padziļināšanas politiskais pamats, lai paātrinātu politisko asociāciju un padziļinātu ekonomisko integrāciju starp ES un Moldovas Republiku — diviem subjektiem, kurus saista spēcīgas ģeogrāfiskās, vēsturiskās un kultūras saites — atbalstot politiskās un sociāli ekonomiskās reformas un sekmējot tuvināšanos, it īpaši, ja ņem vērā Krievijas ekonomiskās sankcijas un pret Moldovas Republiku vērsto destabilizējošo rīcību;
- D. tā kā Moldovas Republika 2014. gada 2. jūlijā ratificēja Asociācijas nolīgumu, tostarp nolīgumu par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (DCFTA), un tā kā atsevišķas šo tiesību aktu normas ir tikušas piemērotas uz laiku, sākot ar 2014. gada 1. septembri, kamēr tos nav ratificējušas ES dalībvalstis;
- E. tā kā Asociācijas nolīguma noslēgšana nav pašmērķis, bet gan ir paredzēta tāda vērienīgāka procesa ietvaros, ar kuru tiek paplašināta Moldovas Republikas Eiropas perspektīva no politiskā, ekonomiskā un sociālā viedokļa; tā kā bezvīzu režīma ieviešana attiecībā uz Moldovas iedzīvotājiem, nolīguma noslēgšana aviācijas, lauksaimniecības un civilās aizsardzības jomā, nolīguma noslēgšana par Moldovas Republikas dalību ES aģentūrās un programmās, kā arī par sadarbību kopējās drošības un aizsardzības politikas jomā un — pats svarīgākais — ES un Moldovas Republikas Asociācijas nolīguma parakstīšana ir konkrētas šā procesa izpausmes; tā kā šajā nolūkā ir svarīga visu nolīgumu īstenošana;
- F. tā kā Moldovas Republikas premjerministrs *Iurie Leanca* ir paziņojis par Moldovas Republikas nodomu 2015. gadā iesniegt pieteikumu par iestāšanos Eiropas Savienībā;
- G. tā kā lielas daļas politisko spēku vienprātība par ES un Moldovas Republikas attiecībām un šo attiecību prioritātēm var sekmēt asociācijas programmas labāku un ātrāku īstenošanu, kas nāktu par labu Moldovas iedzīvotājiem;
- H. tā kā visiem reģioniem un etniskajām minoritātēm visos pārvaldes un sabiedrības līmeņos ir nepieciešams iekļaujošs un visaptverošs nacionālais dialogs un konstruktīva attieksme pret tiem, lai tie varētu aktīvi piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā;
- I. tā kā gan ES, gan Moldovas Republikā īstenota masīva informācijas un komunikācijas kampaņa varētu veicināt iedzīvotāju sapratnes uzlabošanu par Asociācijas nolīguma un DCFTA abpusējo izdevīgumu;
- J. tā kā reģionālā mēroga institūcijas, tostarp *Euronest* parlamentārā asambleja, ir uzskatāmas par papildu forumiem, kuros apmainās ar pieredzi, informāciju un paraugpraksi par asociācijas programmas īstenošanu;
- K. tā kā noteikti enerģētikas infrastruktūras projekti var iedzīvotājiem dot konkrētu labumu, jo tie garantē enerģētisko drošību un samazina iedzīvotāju enerģētikas izmaksas, vienlaikus ievērojot arī Enerģētikas kopienas kritērijus;
- L. tā kā Krievijas Federācijas noteikti ierobežojumi pārdot konkrētus Moldovas produktus ir radījuši smagas sekas vietējiem ražotājiem un Moldovas Republikas ekonomikai kopumā;

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

- M. tā kā Krievija šogad jau sarīkoja militāras mācības Moldovas separātiskajā Piedņestras apgabalā; tā kā Piedņestras apgabala parlaments atkārtoti lūdza Maskavu atļaut tai pievienoties Krievijas Federācijai;
- N. tā kā ES un Moldovas Republikas *DCFTA* izveide ir uzskatāma par vienu no vislielākajiem šā nolīguma savstarpējiem ieguvumiem un ir neapstrīdami nozīmīga no Moldovas Republikas tirdzniecības, ekonomiskās izaugsmes, darbvietu radīšanas, labklājības un stabilitātes viedokļa;
- O. tā kā, izveidojot *DCFTA* ar ES, Moldovas Republika paplašinās piekļuvi ES tirgum un līdz ar to radīs jaunas attīstības un izaugsmes iespējas un nepastarpinātu izdevīgumu Moldovas uzņēmumiem un iedzīvotājiem; tā kā ES iegūs raitāku tirdzniecības apriti un labākus investēšanas Moldovas Republikā apstākļus;
- P. tā kā *DCTFA* nolīgumā ir iekļauti vairāki noteikumi, lai reformētu Moldovas Republikas tirdzniecību reglamentējošos tiesību aktus un ar tirdzniecību saistītus politikas virzienus atbilstoši ES tiesību aktu kopumam un saskaņā ar to, tādējādi nodrošinot valsts ekonomikas modernizāciju un labāku un paredzamāku uzņēmējdarbības vidi — tostarp no MVU viedokļa;
- Q. tā kā jebkurai Moldovas valdībai ir ļoti grūti īstenot Nolīgumā noteikto tiesību aktu tuvināšanu ES tiesību aktu kopumam, ja tā nesaņem ES ekspertu spēcīgu administratīvo atbalstu;
- R. tā kā, piešķirot autonomās tirdzniecības preferences un pirms tam — *GSP+* preferences, ES Moldovas ekonomikai jau ir sniegusi būtisku palīdzību un tā kā tai būtu šī valsts jāatbalsta arī turpmāk,
- S. tā kā spēcīgākas politiskās un ekonomiskās saites nodrošinās lielāku stabilitāti un labklājību visā Eiropas kontinentā; tā kā šāda veida sadarbības pamatā ir kopējas vērtības attiecībā uz cilvēktiesībām, pamatbrīvībām un tiesisku valsti, tā kā tās iedvesmas avots ir mūsu redzējums par katra cilvēka unikālo vērtību;
- T. tā kā Asociācijas nolīgums un ar to saistītā pakāpeniskā Moldovas Republikas integrācija ES politikas virzienu īstenošanā ne tikai nedrīkstētu iznīcināt Moldovas Republikas tradicionālās, vēsturiskās un ekonomiskās saites ar citām reģiona valstīm, bet — gluži otrādi — minētajiem faktoriem būtu jārada priekšnoteikumi, lai valsts varētu maksimāli izmantot savu potenciālu,
1. sirsnīgi apsveic sakarā ar Asociācijas nolīguma parakstīšanu, ko var uzskatīt par Moldovas iedzīvotāju un varas iestāžu reformu pūliņu un vēlmju un pēdējā laikposmā gūto panākumu stipru atzinības apliecinājumu; augstu vērtē papildu atbalstu, ko Komisija 2014. gadā piešķīra, izmantojot “vairāk par vairāk” pieeju, un tādējādi atzina šīs prioritārajās jomās notikušās pozitīvās izmaiņas; atzīst, ka Asociācijas nolīguma parakstīšana nozīmē to, ka ES un Moldovas Republikas attiecībās ir sperts nozīmīgs solis uz priekšu un ir apliecināta apņemšanās ieturēt politiskās asociācijas un ekonomiskās integrācijas kursu; uzsver, ka saistību pilnīga īstenošana ir šā kursa ieviešanas galvenais faktors; tāpēc mudina dalībvalstis Asociācijas nolīgumu ratificēt, cik vien iespējams ātri;
 2. uzsver, ka Nolīguma parakstīšana un ratifikācija nav uzskatāma par ES un Moldovas Republikas attiecību veidošanas pašmērķi, un norāda, ka saskaņā ar LES 49. pantu Moldovas Republikai tāpat kā jebkurai citai Eiropas valstij ir Eiropas perspektīva un tā var iesniegt pieteikumu par iestāšanos Eiropas Savienībā, ja šajā valstī tiek ievēroti demokrātijas principi, pamatbrīvības un minoritāšu tiesības un nodrošināta tiesiskas valsts principa piemērošana;
 3. uzsver, ka Asociācijas nolīgums attiecas uz visu Moldovas Republikas starptautiski atzīto teritoriju un atbilst visu iedzīvotāju interesēm; tāpēc uzsver nepieciešamību savlaicīgi un pienācīgi risināt ar šo nolīgumu saistīto reformu sociālās sekas; aicina Moldovas Republiku nodrošināt, lai reformas būtu piesaistītas institucionālajai sistēmai un tajā dziļi sakņotos; īpaši norāda uz nepieciešamību īstenot visaptverošu sabiedrības informēšanas kampaņu par Asociācijas nolīguma mērķiem un saturu un par tiešajiem un konkrētajiem labumiem, kādus iedzīvotāji gūs no asociācijas programmas īstenošanas;

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

4. atzinīgi vērtē asociācijas programmu, kurā ir noteikti Asociācijas nolīguma vispārīgo mērķu sasniegšanas konkrētie pasākumi un nosacījumi un kurai būtu jākalpo par orientieri, veidojot ES un Moldovas Republikas attiecības;

5. uzsver, ka asociācijas programma būtu jāīsteno gan Moldovas Republikai, gan ES un ka tajā noteiktās prioritātes būtu jāatbalsta ar atbilstošu tehnisko un finansiālo ieguldījumu, lai Moldovas iedzīvotāji, cik vien iespējams ātri, pārliecinātos par asociācijas izdevīgumu; aicina Komisiju ņemt vērā šīs prioritātes, plānojot Moldovas Republikai paredzēto finansējumu; uzsver nepieciešamību uzlabot spēju šo ieguldījumu Moldovas Republikā apgūt, lai nodrošinātu projektu efektīvu īstenošanu un izmantotu finansējumu; izceļ tāda vadības, pārredzamības un pārskatatbildības mehānisma stiprināšanas svarīgumu, ar kuru uzrauga ES līdzekļu apgūšanu un izmantošanu; aicina puses apzināt vajadzību pēc apmācības, ar kuru nodrošina Moldovas Republikas spēju veikt asociācijas nolīgumā un Asociācijas programmā paredzētos pienākumus;

6. uzsver to, ka ir svarīgi stiprināt to iestāžu stabilitāti, neatkarību un efektivitāti, kas atbild par demokrātijas nodrošināšanu, tiesiskas valsts principa ievērošanu un labu pārvaldību, un nostiprināt cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības sistēmu; šajā sakarībā atgādina par iepriekšējo reformas pasākumu nozīmi, piemēram, par tiesnešu iecelšanas sistēmas autonomijas stiprināšanu, Centrālās vēlēšanu komitejas reprezentatīvā sastāva izveidi un Revīzijas palātas efektivitātes un neatkarības uzlabošanu;

7. aicina Moldovas iestādes nodrošināt, lai gaidāmo vēlēšanu process noritētu, ievērojot Eiropas un starptautiskos augstākos standartus, un noteikt nepieciešamos pasākumus, lai atvieglotu ārvalstīs dzīvojošo Moldovas iedzīvotāju dalību; minētās iestādes mudina cieši sadarboties ar EDSO/DICB un Eiropas Padomes Venēcijas komisiju un īstenot to izteiktos ieteikumus; īpaši norāda uz politisko dalībnieku un partiju nozīmīgo lomu un vajadzību pieņemt efektīvu regulējumu, ar kuru nodrošina partiju finansējuma pārredzamību; ir apņēmies nodrošināt vēlēšanu novērotāju klātbūtni un sūtīt savu vēlēšanu novērošanas misiju, lai novērotu parlamenta vēlēšanas 2014. gada 30. novembrī;

8. konstatē vajadzību grozīt Moldovas Republikas Konstitūcijas 78. pantu, kurš reglamentē prezidenta ievēlēšanu, lai nepieļautu tāda institucionālā strupceļa atkārtosanos, kas varētu salēnināt reformu tempu; mudina, lai ikviena konstitucionālā reforma tiktu veikta, apspriežoties ar Venēcijas komisiju un attiecīgajām valsts ieinteresētajām personām;

9. ar gandarījumu konstatē panākumus, kādus Moldovas Republikas iestādes ir guvušas, izpildot Eiropas reformu programmu, tostarp veicot tiesu un tiesībaizsardzības sistēmas reformu, kā tas bija norādīts Komisijas 2014. gada 27. marta ziņojumā, un reorganizējot korupcijas apkarošanas sistēmu, īstenojot rīcības plānu cilvēktiesību jomā un romu tautības personu atbalsta rīcības plānu un turpinot dialogu ar Tiraspoli un smagās regulatīvās un sektoriālās reformas;

10. konstatē līdz šim gūtos rezultātus; aicina iestādes arī turpmāk efektīvi īstenot cilvēktiesību nacionālo rīcības plānu, īpašu uzmanību pievēršot romu tautības personu cilvēktiesībām;

11. aicina Moldovu ar jaunu sparū ķerties pie tiesu sistēmas reformas, lai panāktu šīs sistēmas un tiesībaizsardzības sistēmu neatkarību, un pieņemt konstitucionālās normas, ar kurām paredz tiesu sistēmas neatkarību, visu personu vienlīdzību likuma priekšā un pamata cilvēktiesību ievērošanu; akcentē vajadzību pastiprināt cīņu pret korupciju visos līmeņos, tostarp pilnībā īstenojot 2013. gadā pieņemto tiesību aktu paketi un palielinot korupcijas apkarošanas iestāžu sekmīgas darbības piemēru skaitu; aicina Moldovas iestādes nodrošināt, lai pie korupcijas apkarošanas sistēmas piederošie mehānismi, jo īpaši Nacionālais Korupcijas apkarošanas centrs un Nacionālais Godīguma centrs, būtu neatkarīgi un pilnībā darboties spējīgi, saņemtu pienācīgu finansējumu, būtu pilnībā nokomplektēti ar kadriem un rīkotos bez ārējas ietekmes;

12. aicina Moldovas iestādes uzlabot publiskā finansējuma vadības, privatizācijas procesu un publiskā iepirkuma pārredzamību un pārskatatbildību par tiem, lai nodrošinātu labu pārvaldību, vienādu piekļuvi un taisnīgu konkurenci un vēl vairāk stiprinātu banku nozares uzraudzību;

13. uzsver vajadzību pienācīgi un pilnībā izmeklēt visas ziņas par cilvēktiesību pārkāpumiem un jo īpaši vajadzību izbeigt nesodāmību un reāli sodīt personas, kas ir slikti izturējušās pret cilvēkiem un tos spīdzinājušas; tāpēc mudina Komisiju atbalstīt valdības struktūras, lai tās varētu pienācīgi vērsties pret šādiem pārkāpumiem, izmantojot nepieciešamos juridiskos instrumentus un sociālos mehānismus, ar kuriem šādus noziedzīgus nodarījumus novērš, un cieši sadarboties ar pilsonisko sabiedrību, lai tai palīdzētu uzņemties plašākas cilvēktiesību aizsardzības funkcijas;

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

14. īpaši norāda uz to, cik svarīgi ir diskriminācijas aizlieguma tiesību akti, lai nodrošinātu visu minoritāšu un jo īpaši no etnisko, reliģisko un LGBT minoritāšu līdztiesību un aizsardzību, un aicina Moldovas iestādes atcelt visas joprojām spēkā esošās diskriminējošās normas; uzsver to, cik svarīga ir jaunizveidotā Diskriminācijas nepieļaušanas un izskaušanas un vienlīdzības nodrošināšanas padome 2012. gada Vienlīdzības nodrošināšanas likuma īstenošanas jautājumos;
15. aicina valdību izveidot atbilstošus uzraudzības mehānismus un piešķirt līdzekļus, kas vajadzīgi, lai ievērotu visu etnisko minoritāšu tiesiskās aizsardzības garantijas un paplašinātu etnisko un lingvistisko minoritāšu iespējas mācīties dzimtajā valodā; papildus tam īpaši norāda uz to, cik svarīgi ir, lai valdība īstenotu dialogu ar visu etnisko minoritāšu pārstāvjiem un sniegtu tehnisko un finanšu atbalstu infrastruktūras uzlabošanai Gagauzijas autonomajā teritoriālajā novadā un Taraklijas rajonā;
16. atkārtoti uzsver vajadzību stiprināt un sekmēt plašsaziņas līdzekļu brīvību un daudzveidību un nodrošināt publiskām juridiskām personām piederošu plašsaziņas līdzekļu neitralitāti, vienlaikus atbalstot arī neatkarīgus plašsaziņas līdzekļus; pauž bažas par plašsaziņas līdzekļu īpašnieku nepārredzamību un plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību koncentrācijas tendencēm, kas mazina šo līdzekļu klāsta daudzveidību; tāpēc mudina iestādes sekmēt konkurētspējīgāku plašsaziņas līdzekļu tirgu un nodrošināt, lai visas par plašsaziņas līdzekļiem atbildīgās aģentūras atbilstu Eiropas standartiem par plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu;
17. atzinīgi vērtē ES un Moldovas Republikas Asociācijas nolīguma 27. nodaļu, kas ir īpaši veltīta sadarbībai bērnu tiesību aizsardzības un popularizēšanas jomā, un aicina abas puses atbalstīt attiecīgo asociācijas programmas punktu īstenošanu;
18. pilnībā atbalsta bezvīzu režīma noteikšanu Moldovas iedzīvotājiem, atgādinot, ka Moldovas Republika bija pirmā Austrumu partnervalsts, kas izpildīja bezvīzu režīma kritērijus; aicina Moldovas iestādes arī turpmāk plaši informēt par tiesībām un pienākumiem, kas izriet no vīzu atcelšanas fakta;
19. konstatē muitas un robežsardzes dienestu spēju uzlabošanu un robežas ar Ukrainu demarkācijas virzību; atzinīgi vērtē ES Robežu palīdzības misijas Moldovā un Ukrainā (*EUBAM*) darbu un Moldovas iestāžu konstruktīvo sadarbību;
20. aicina Kišiņevu un Komratu turpināt lietišķo sadarbību uzticības un iekļaujoša dialoga gaisotnē, lai sekmīgi īstenotu Asociācijas nolīgumu un izveidotu politisku vidi, kas veicinātu turpmāko virzību uz Eiropu;
21. īpaši norāda uz vajadzību turpināt darbu pie valsts un pašvaldību publiskās pārvaldes profesionalizācijas un depoliticizācijas, jo šis darbs arī ir nozīmīgs Asociācijas nolīguma pilnīgas īstenošanas faktors; aicina Moldovas Republiku īstenot decentralizācijas stratēģiju iekļaujošā veidā; norāda uz efektīvu vietējo pašvaldību un piemērotas infrastruktūras nozīmību no lauku teritoriju attīstības viedokļa, jo šī attīstība ir aizplūšanas no laukiem intensitātes mazināšanas priekšnoteikums;
22. atzinīgi vērtē politisko apņēmību ievērot Asociācijas nolīgumā noteiktās prasības un uzteic valstī veikto modernizāciju; tomēr apzinās, ka ir jāturpina demokrātisko institūciju stiprināšana, un mudina Moldovas Republikas valdību neatslābstoši turpināt nepieciešamo pasākumu veikšanu; uzskata, ka politiskā stabilitāte un noturīga vienprātība par reformām, jo īpaši attiecībā uz tiesiskas valsts principa īstenošanu un neatkarības no valsts iestādēm nodrošināšanu, ir ārkārtīgi svarīgi faktori no Moldovas Eiropas centienu viedokļa;
23. cer, ka Asociācijas nolīguma/*DCFTA* nolīguma īstenošana veicinās ilgtspējīgu attīstību un raitu Moldovas ekonomikas integrāciju pasaules tirgos, sekmējot tās modernizācijas procesu un radot labākus darba apstākļus; mudina Komisiju Moldovai sniegt palīdzību un ieteikumus par to, kā efektīvi īsā laikā pārvarēt pielāgošanās grūtības, tostarp sadarbībā ar arodbiedrībām un uzņēmēju vietējo kopienu;
24. joprojām uzsver vajadzību pēc pārredzamas uzņēmējdarbības un investīciju vides, atbilstošām regulējuma reformām un privatizācijas procesa turpināšanas, lai atbalstītu Moldovas Republikas ekonomikas konkurētspēju, piesaistītu ārvalstu tiešās investīcijas un nodrošinātu to pasākumu ilgtspējību, kurus īsteno, lai risinātu strukturālās ekonomiskās problēmas; īpaši norāda uz nepieciešamību paplašināt lauksaimniecības vērtību radīšanas ķēdes, bez kā nav iespējama ekonomiska un sociāla attīstība;

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

25. uzteic Moldovas Republikas apņēmību un lēmumu turpināt ekonomisko integrāciju ar ES, veicot dziļas, sarežģītas un dārgas ekonomiskās reformas; ir cieši pārliecināts, ka *DCFTA* būs labvēlīga ilgtermiņa ietekme uz Moldovas Republikas ekonomiku un tādējādi tā sekmēs šīs valsts iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu;

26. uzsver to, ka *DCFTA* sekmīga piemērošana ir atkarīga no tā, cik ātri, rūpīgi un efektīvi abas puses īsteno Nolīgumā paredzētās saistības; šajā sakarībā aicina ES Moldovas Republikai sniegt visu nepieciešamo finansiālo un tehnisko palīdzību, lai pie viena mazinātu arī Moldovas Republikas īstermiņa izmaksas;

27. uzskata, ka parlamentārā kontrole ir pamata nosacījums, lai ES politikas nostādnēm nodrošinātu demokrātisku atbalstu; tāpēc aicina Komisiju savlaicīgi palīdzēt Parlamentam regulāri un rūpīgi uzraudzīt *DCFTA* nolīguma īstenošanu;

28. konstatē, ka *DCFTA* nolīgums tiek piemērots uz laiku, sākot ar 2014. gada 1. septembri, pēc tā parakstīšanas 2014. gada 27. jūnijā, kā tas ir paredzēts 2014. gada 16. jūnija Padomes Lēmumā 2014/492/ES par Asociācijas nolīguma parakstīšanu un provizorisku piemērošanu, pamatojoties uz ES iestāžu kopīgu uzskatu par ārkārtas apstākļiem un steidzamu vajadzību atbalstīt šo valsti;

29. ļoti nožēlo to, ka Krievija joprojām izmanto tirdzniecību kā reģiona destabilizācijas līdzekli, nosakot vairāku Moldovas Republikas preču importa aizliegumu, kas ir pretrunā Krievijas saistībām Pasaules Tirdzniecības organizācijā; aicina Krievijas Federāciju pilnībā ievērot Moldovas Republikas teritoriālo neaizskaramību un tās eiropeiskās orientācijas izvēli; pilnībā atbalsta Komisijas ieceres atvieglināt Krievijas embargo ietekmi uz Moldovas produktiem, tostarp sniegtot finansiālu palīdzību un paplašinot padziļinot Moldovas Republikai noteiktās autonomās tirdzniecības preferences;

30. atzinīgi vērtē to, ka 2014. gada 1. jūlijā tika parakstīts Nolīgums par Moldovas Republikas dalību Pamatprogrammā "Apvārsnis 2020"; uzskata, ka šīs pamatprogrammas ietvaros paredzētā sadarbība sekmēs izaugsmi, jauninājumus un konkurētspēju, radot jaunas darbvietas un iespējas; no Moldovas Republikas prasa lielāku dalību Savienības programmās un aģentūrās un lielāka skaita sadraudzības projektu un studentu apmaiņu īstenošanu;

31. pieņem zināšanai neseno enerģētikas stratēģijas pārskatīšanu un aicina Moldovas Republikas valdību pārskatīt un padarīt iedarbīgāku 2013.–2015. gada nacionālo energoefektivitātes plānu, izstrādāt uzticamu un efektīvu atjaunojamās enerģijas plānu, lai dažādotu enerģijas avotus un panāktu klimata pārmaiņu politikas virzienu un mērķu atbilstību ES klimata pārmaiņu politikas virzieniem un mērķiem;

32. atzinīgi vērtē Jasi–Ungeni gāzes starpsavienojumu; aicina Komisiju paātrināt cauruļvada Ungeni–Kišiņeva celtniecību, tostarp atvieglojot citu starptautisko partneru līdzfinansēšanas iespējas un stiprinot finansiālo atbalstu, lai šo projektu pabeigtu, cik vien iespējams ātri;

33. aicina Kišiņevu un Tiraspoli turpināt konstruktīvos kontaktus, lai rastu efektīvu Piedņestras konflikta risinājumu un veiktu konkrētus pasākumus, kas uzlabotu iedzīvotāju dzīves apstākļus; pauž vilšanos par to, ka līdz šim "5+2" formāta ietvaros nav gūts nekāds risinājums, un prasa, lai ES būtu lielāka ietekme, piemēram, nosakot tai statusu — lielāku par sarunu partnera lomu, un aicina visas iesaistītās puses izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus, lai izveidotu konstruktīvu dialoga pamatus un atvieglinātu oficiālo sarunu ātru turpināšanu; aicina AP/PV un EĀDD proaktīvi strādāt pie tāda visaptveroša neregulējuma panākšanas, ar kuru tiktu ievērota Moldovas Republikas suverenitāte un teritoriālā neaizskaramība un sekmēta uzticības vairošana, cieši sadarbojoties ar EDSO kompetentajām struktūrām; uzsver vajadzību nodrošināt, lai Asociācijas nolīguma darbības joma un sekas attiektos arī uz Piedņestru, kas ir neatņemama Moldovas Republikas sastāvdaļa; šim nolūkam mudina Moldovas iestādes uzrunāt visu sabiedrību, uzņēmēju kopienu un pilsoniskās sabiedrības organizācijas; norāda, ka visiem risinājumiem būtu jāatbilst starptautisko tiesību principiem un tie šo risinājumu izstrādē būtu jāņem vērā pilnībā;

34. šajā sakarībā uzsver to, cik svarīgi ir visos līmeņos palielināt cilvēku tiešo kontaktu skaitu, lai radītu ilgstoša dialoga priekšnoteikumus un turpinātu sekmēt uzticības vairošanu nolūkā paātrināt miera procesu un pušu samierināšanu;

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

35. uzsver to, cik svarīga ir sadarbība ar Moldovas Republikas parlamentu — tas ir viens no veidiem, kā uzraudzīt Asociācijas nolīguma un asociācijas programmas īstenošanu;
36. aicina Komisiju pastiprināt palīdzības sniegšanu Moldovas Republikas pilsoniskās sabiedrības organizācijām un tās konsultēt specifiskās jomās, lai šīs organizācijas varētu veikt to reformu un saistību iekšējo uzraudzību, kuras valdība ir sākusi vai ir apņēmusies īstenot, izstrādājot un piemērojot tiesību aktus, un panākt pārskatbilstību par tām, kā arī aicina palīdzēt pilsoniskajai sabiedrībai uzlabot savu organizatorisko un aizstāvības spēju, savu funkciju diskriminācijas un korupcijas apkarošanas pasākumu uzraudzīšanā un plašākā nozīmē — darbību, ar kuru tā popularizē pilsoniskās dalības un brīvprātīgā darba kultūru;
37. ir norūpējies par Krievijas rīcību, kuras mērķis ir kavēt ES austrumu kaimiņu asociācijas procesu; atkārtoti pauž pārliecību, ka ES austrumu partneru asociācijas process neapdraud Krievijas politiskās un ekonomiskās intereses, un pauž nožēlu, ka Krievijas vadība šo procesu uztver kā apdraudējumu; uzsver, ka ir adekvāti jānovērš un jāizskaidro Krievijas bažas par asociācijas procesu, lai mazinātu bailes par jaunām Eiropas kontinenta ģeopolitiskā dalījuma līnijām; konstatē, ka ikvienai valstij ir neierobežotas tiesības izdarīt savu politisko izvēli, taču ES attiecību ar austrumu partneriem mērķis ir vairo labklājību un palielināt politisko stabilitāti, kas beigu beigās būs izdevīga visam reģionam;
38. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Moldovas Republikas valdībai un parlamentam.
-